

Vé aniversari de les Matines de Nadal a Santa Llúcia

P. August Monzon i Arazo
Oratori de Sant Felip Neri de València

En 2015, gràcies a l'amable disponibilitat de la Confraria de Santa Llúcia i del seu Clavari Major, Francesc Llop, començaren a celebrar-se les Matines de Nadal en l'antiga i venerable ermita, al carrer de l'Hospital de València.

Les Matines, o vetla de Nadal, consistixen en l'ofici de lectura prolongat, amb dos parts o "nocturns" composts de salms, càntics, lectures i responsoris. Durant l'època medieval, s'hi incloïa també el Cant de la Sibila, a tal de "profecia" dels pobles gentils sobre el naixement de Jesucrist i la seua vinguda definitiva a la fi dels temps.

En la nostra tradició valenciana les Matines constitueixen un riquíssim mosaic de textos bíblics i litúrgics, amb fondes ressonàncies espirituals, culturals i musicals. L'ofici ve precedit de la solemne proclamació de la Calenda, o anunci del Nadal, davant les portes de l'ermita. Seguint una antic costum, durant la salmòdia del primer nocturn, s'encén el "salomó", rogle de sis ciris que formen l'anomenada estrela de David o "segell de Salomó" (una representació plàstica de les "sis edats del món" que culminen amb l'arribada del Messies).

Els responsoris que acompanyen les dos primeres lectures es canten amb les cèlebres melodies gregorianes, adaptades bellament al valencià pel canonge Antoni Andrés, organista de la Seu. Com a part del segon nocturn, es proclama la profecia escatològica de Joel, que introduïx el Cant de la Sibila. Este respon a la variant textual i musical que figura al Cançoner de Gandia, (s. XVI), versió

que, interpretada de forma monòdica, facilita la participació del poble, a tall de càntic responsorial.

El culmen de la celebració és el *Liber generationis* o genealogia de Jesús (l'inici de l'Evangeli segons sant Mateu), cantat en gregorià. El Te Deum d'acció de gràcies i la benedicció solemne de Nadal

clouen l'ofici, que dura vora una hora i mitja. Com en anys anteriors, Carmen Sarmiento féu de sibil·la, i el Rvd. Juan María Tellería (encarregat de relacions ecumèniques de l'Església Espanyola Reformada Episcopal) va predicar l'homilia.

Esta celebració, que permet integrar el millor de la nostra tradició medieval en l'actual Litúrgia de les Hores, vigent en les Esglésies de ritu romà, no s'hauria pogut realitzar sense els consells i l'ajuda proporcionats per diverses comunitats: l'Oratori de Sant Felip Neri de Porreres (Mallorca), l'Escola Pia de Gandia (pionera en la recuperació del Cant de la Sibil·la en 1979) i les abadies benedictines de Santa Maria de Montserrat, Sant Pere de les Puel·les i Saint-Pierre de Solesmes.

Després del parèntesi de la pandèmia, tornem a reviure junts en esta Nit santa l'esperança en l'adveniment del Senyor. Que ell ens trobe així “vetlant en l'oració i cantant la seua lloança” (prefaci segon d'Advent).

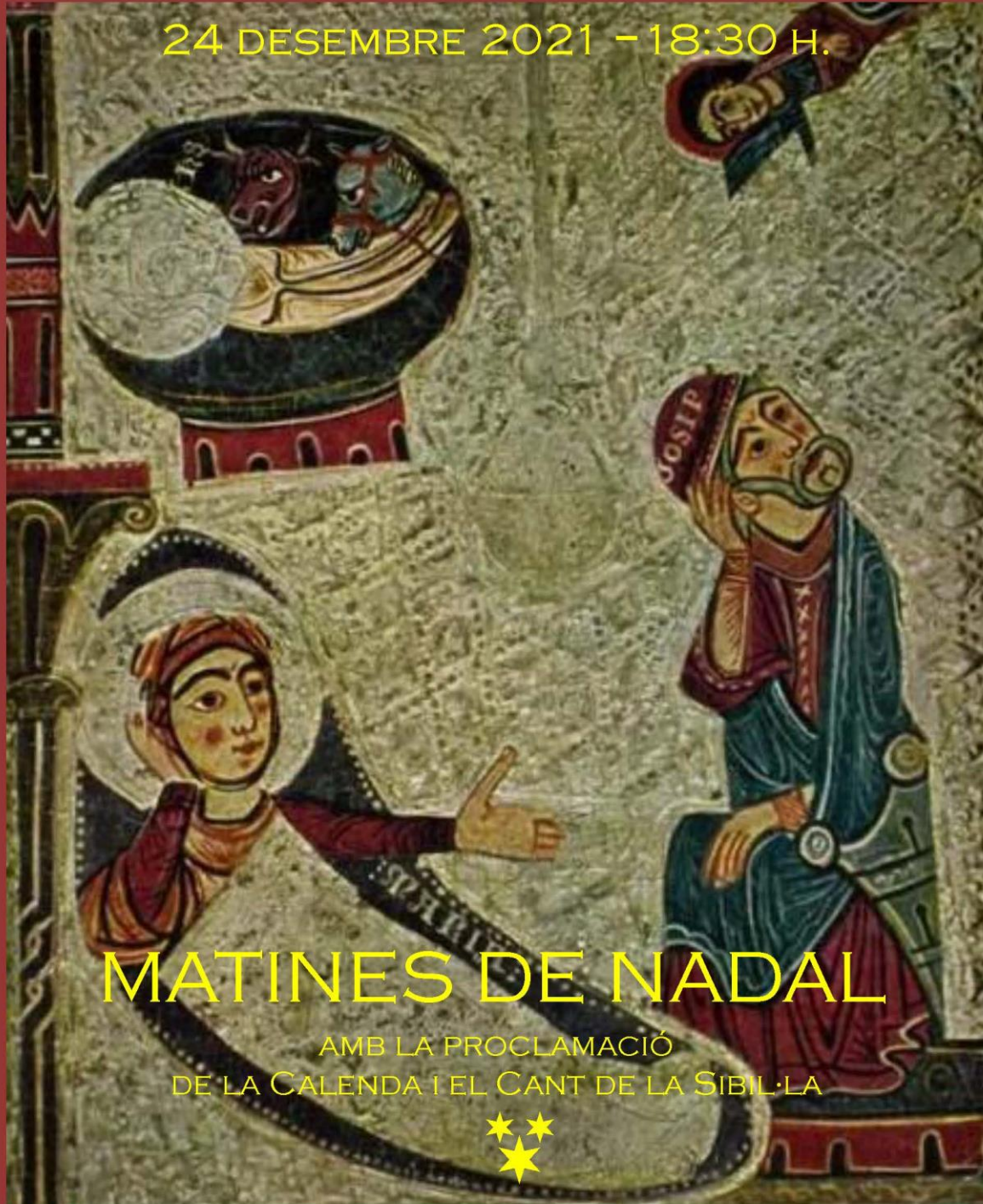
Deo gratias! Laus Deo!

ERMITA DE SANTA LLÚCIA

C/ DE L'HOSPITAL, 15

24 DESEMBRE 2021 - 18:30 H.

MATINES DE NADAL

AMB LA PROCLAMACIÓ
DE LA CALENTA I EL CANT DE LA SIBIL·LA

CELEBRACIÓ PREPARADA PER
L'ORATORI DE SANT FELIP NERI DE VALÈNCIA

NADAL DEL SENYOR. FRONTAL D'AVIÀ, S. XIII